

DUTCH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Schrijf een commentaar bij **een** van de volgende teksten:

1. (a)

Iemand had lang geleden in een onhandig schrift drie blauw onderstreepte woorden geschreven op de kaft van het albumpje, dat ik voorzichtig uit mijn reistas opdiepte. “Babyfoto’s van Arietje.” Ik had het gevonden in de hutkoffer op mijn moeders zolder. Ze hadden op hun goedkope kartonnen omslag de dodenrust gedeeld van het stof, de avondjurken en een rood tennisracket.

5 In die graftombe die zo groot was als hij schaduw wierp, had ik kort geleden in een sigarenblikje ook een zakje foto’s teruggevonden van het jongensleven zonder de hulpeloosheid van het verkleinwoord. In die koffer hing een geur van sigarenbladeren en uitgedroogde lucht. Op zulke ogenblikken denken we aan ons korte en naargeestige leven en het vergaan van onze tomeloze verwachtingen. Zo vond ik baby Arietje terug en de paar daarop volgende kinderjaren. Foto’s om

10 aan mijn oudere jaren de eeuwigheid van mijn jeugd te plakken bestonden er niet. Het leek me geen gemis.

Ik trok mijn kleren uit en kroop onder de dekens. Het album in mijn handen had een kwastje dat zacht was als een ezelsoor. Misschien omdat ik moe was, viel het zomaar open. Voor mijn ogen werd een kleine half snikkende broekenman

15 door twee mannenhanden op een ponyrug gehesen, terwijl een andere man toekeek. Ze droegen alle twee donkere hoeden. Ik staarde vervolgens naar een vergeelde foto met daarop roggevelden en een mislukte regenboog. Er leek iemand te roepen en uit het goudblauwe duister vlogen een blocnote en een pen op me af. Ik zette de poten van de taal onder mijn eerste foto.

“Ik moet een jaar of vijf zijn geweest en ik weet nog hoe achter het raam van mijn kamertje de

20 geest van een kind zich vulde met het zachte licht van de peilloos diepe kalmte die geluk zal heten. De wonderboog steeg bevend uit de bosrand op, achter het kleigat, omspande de hemel boven de roggevelden en zonk in ademloze pracht neer naast het schuurtje.

Mijn vader wenkte me en vertelde over de pot met goud. “En nu hollen, een regenboog is zo weer weg.” Een wolk van licht hangt voor altijd boven het ogenblik dat ik wegrende naar de

25 betoverende plek. Toen ik weer thuiskwam stonden mijn vader en buurman Linde met hun schoppen bij het gat waaruit ratten zouden ontsnappen. Mijn vader keek mij met toegeknepen ogen strak aan. “Nou, krijgt je vader geen stukje goud mee?”

Buurman Linde gooide zijn mond wijd open en begon hard te lachen. Mijn vader lachte niet mee. “Goud bestaat niet voor jongetjes die soms in hun broek plassen.” Hij bracht zijn gezicht heel

30 dicht bij het mijne. De ogen bolden over mij heen. Voor het eerst rook ik de zware geur van de wrede en stompzinnige volwassenheid. Ik was nog maar vijf jaar, maar ik wist dat ik niet moest gaan huilen. Ik liep langs mijn moeder, die zwijgend achter het keukenraam stond, naar mijn kamertje boven aan de trap. De regenboog was er nog. In een bitterzoete stemming zag ik hem aan de horizon snel vervagen, zoals een droom wanneer je net wakker bent en je slaap nog uit je

35 ogen wrijft. Ik gooide me op bed en begon te huilen.”

Ik staarde een tijdje voor me uit. Mijn gedachten waren vaag en besloegen de grenzenloze tijd en het afgehakte moment van de foto. Ook mijn vader had de regenboog dus zo mooi gevonden dat hij, terwijl ik over het zandpaadje door de roggevelden draafde, naar binnen was gelopen om een fototoestel uit het dressoir te pakken. Maar kun je in zwart-wit een regenboog vangen? Er was
40 toen veel boosheid thuis en ik hoorde mijn vader snauwen dat je hem zelfs met je ogen dicht nog kon zien. Mijn moeder en ik zwegden. Weer vlogen mijn ogen op die dorre hemel af. Ik beet op mijn lippen. Toen ik weer beneden kwam, lagen in het gras naast de twee schoppen twee dode ratten.

Ik ging op mijn zij liggen. Toen ik aan de enkele reis door de volwassenheid was begonnen,
45 had ik mijn jeugd niet verloren maar van me afgetrapt. Herinneringen had ik niet meer gekend. Mijn werk was de zee van mijn leven geweest. Maar er duizelde een vraag: wie ben ik als ik nu denk dat ik altijd een ander was dan dat bange jongetje van toen? Een lafaard of een man die niet meer tijdelijk wordt afgeleid? Ik voelde warmte achter mijn ogen. Het fotoalbum was een pot met goud. In de diepte naast het bed ritselde de dag nog heel even na.

Uit: Ary Jassies, *Kind van oktober* (bewerkt), Amsterdam (2000)

- Beschrijf in eigen woorden hoe de ikfiguur in dit fragment terugkijkt op zijn jeugdjaren.
- Wat bedoelt de auteur met de voorlaatste zin uit dit fragment: “Het fotoalbum was een pot met goud”?
- Bespreek de structuur van dit fragment.
- Bespreek enkele voorbeelden uit dit fragment van beeldend taalgebruik.

1. (b)

Grote Beuk

Hij is het zwijgen rechtop de hemel in;
de wind, de hitte en regen hieuwen zijn stam
en takken, zijn wortels als houten fonteinen
wellend uit de bronnen. Alle seizoenen

5 krijgen kwartier, hij is het opgetaste
korte en lange jaar, in de zomer fluistert
nog de witte sneeuwjacht in zijn blad en bronzen
herfst omarmt stormend zijn schors in de meimaand.

10 Toen de bleke, felle bliksems kwamen die hun
harpoenen plantten in jouw hart en vier takken
woedend versplinterden, sapstromen dempten

die opstijgen wilden na de winter, wachtte,
grote beuk, achter je de kuil (doodkalm kraken
slaapt in het veld) slechts voor jou daar gegraven.

Uit: H C ter Balkt, *Laaglandse hymnen*, (Uitg. 2002)

- Gaat het hier om een lofzang op de natuur of om een klaagzang? Licht je antwoord toe.
 - Bespreek de belangrijkste vormkenmerken van dit gedicht en leg verband met de inhoud.
 - De hij-vorm in de eerste twee strofen verandert in de jij-vorm in de laatste twee strofen. Welk effect wordt daarmee bereikt?
 - Welk beeld in dit gedicht spreekt je het meest aan? Leg uit waarom.
-